มนต์ชัย มนัสสิลา: การศึกษาลักษณะและติดตามเชื้อไรโซเบียมที่กัดเลือกได้จาก ไม้ยืนต้นตระกูลถั่ว (THE CHARACTERIZATION AND MONITORING OF SELECTED RHIZOBIAL STRAINS ISOLATED FROM TREE LEGUMES) อาจารย์ที่ปรึกษา: รศ. ดร. หนึ่ง เตียอำรุง, 70 หน้า, ISBN 974-533-312-3

การศึกษาลักษณะของเชื้อไรโซเบียมที่แยกและคัดเลือกได้จากได้จากปมด้นกระถินณรงค์ (Acacia auriculiformis Cunn.), กระถินเทพา (A. mangium Willd.), สาธร (Millettia leucantha Kurz.), ประคู่กิ่งอ่อน (Pterocarpus indicus Willd.) และ แดง (Xylia xylocarpa Taub.) ดำเนินการ โดยทำการศึกษาทางสรีรวิทยา ได้แก่ การสร้างกรด-เบส, ความสามารถในการผลิต IAA, ความสามารถ ในการสร้างปมกับพืชตระกูลถั่วชนิดอื่น พบว่าไรโชเบียมทุกสายพันธุ์อยู่ในกลุ่มที่เจริญช้า ส่วนใหญ่ ไม่มีการสร้างปมกับพืชตระกูลถั่วชนิดอื่น พบว่าไรโชเบียมทุกสายพันธุ์อยู่ในกลุ่มที่เจริญช้า ส่วนใหญ่ ไม่มีการสร้างปมในถั่วเหลือง ยกเว้นสายพันธุ์ AA3, AA10, PT36 และ DX51 ที่สามารถสร้าง IAA ได้ และ ไม่มีการสร้างปมในถั่วเหลือง ยกเว้นสายพันธุ์ AA67, PT36 และ PT59 นอกจากนี้ยังทำการศึกษา โดยใช้เทคนิดทางพันธุสาสตร์ ได้แก่ การใช้เทคนิด rep-PCR, nodA PCR-RFPL และ การอ่าน ลำดับเบส ของ 16S rRNA ยืน เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ในระดับพันธุกรรม จากผลการศึกษาเชื้อไร โชเบียมทั้งหมด 44 สายพันธุ์ พบว่าทุกสายพันธุ์มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับ B. elkanii และ Bradyrhizobium spp. ยกเว้นสายพันธุ์ AA67 และ PT59 ที่มีความคล้ายคลึงกับ B. japonicum เป็นอย่างมากทั้งในด้านของสรีรวิทยาและพันธุกรรม ส่วนการติดตามเชื้อไรโชเบียมโดยการใช้ ระบบ GUS-gene ในการติดตามพบว่าสายพันธุ์ที่ทำการกัดเลือกออกมา สามารถสร้างปมกับพืช เจ้าบ้านได้ดีกว่าเชื้อไรโชเบียมเจ้าถิ่น โดยมีความสามารถในการสร้างปมสูงถึง 63-100% โดย การทดลองปลูกในดินจากป่าในเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน จังหวัดนอรราชสีมา

สาขาวิชาเทคโนโลยีชีวภาพ ปีการศึกษา 2546 ลายมือชื่อนักศึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
อาจมา มีมาการ

II

MONCHAI MANASSILA: THE CHARACTERIZATION AND MONITORING

OF SELECTED RHIZOBIAL STRAINS ISOLATED FROM TREE LEGUMES

THESIS ADVISOR: ASSOC. PROF. NEUNG TEAUMROONG, Dr. rer. nat, 70

pp. ISBN 974-533-312-3

Tree legume rhizobia in this study were isolated and selected from nodules

of five legumes; Acacia auriculiformis Cunn., A. mangium Willd., Millettia leucantha

Kurz., Pterocarpus indicus Willd. and Xylia xylocarpa Taub. Characterizations

of these strains were conducted on the basis of physiological properties such as

acid-base production, IAA production and cross inoculation with other legumes.

Most of the strains were slow grower, not produce IAA except 4 strains (AA3, AA10,

PT36 and DX51) and 3 strains (AA67, PT36 and PT59) were able to nodulate

soybean. Genetic properties were also determined by rep-PCR and nodA PCR-RFLP

technique. The 16S rRNA sequencing was used to identify and generated phylogenetic

tree analysis. From 44 rhizobial strains the results showed that most selected strains

form tree legumes were closely to with B. elkanii and Bradyrhizobium spp. except

strains AA67 and PT59 which most likely belong to B. japonicum. To monitor the

selected strains by using GUS marker system, the result indicated the selected strains

has a higher competitive ability than indigenous strains. The nodule occupancy was

in the range of 63-100% when tree legume were planted in soil sample from Tablan

National park, Nakhonratchasima.

School of Biotechnology

Academic Year 2003

Co-advisor's Signature Achara Nuntagij

Co-advisor's Signature.

Student's Signature Monchai Manassila